

Студент 4 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З ВЕКСЕЛЯМИ БАНКАМИ РАЙФФАЙЗЕН БАНК ІНТЕРНАЦІОНАЛЬ АГ

Анотація. Проведено аналіз статей балансу банків групи Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ щодо операцій з векселями. Дослідження цих статей покаже роль векселів як альтернативи грошей.

Аннотация. Проведен анализ статей баланса банков группы Райффайзен Банк Интернациональ АГ касательно операций с векселями. Исследование этих статей покажет роль векселей как альтернативу денег.

Annotation. The balance sheet of banks of group Rayffayzen Bank International AG, that to the operations with the bills of exchange were analyzed. Research of these article will be rotined by the role of bills of exchange as an alternative money was considered.

Ключові слова: вексель, цінний папір, Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ.

Роль векселів суттєво зростає як альтернатива грошей, особливо за часи фінансової кризи. Вексель починає циркулювати на ринку, виконуючи такі функції грошей, як засіб обігу і як засіб платежу. Завдяки цьому вексель зменшує потребу у самих грошах, значно прискорює розрахунки щодо сплати товарів чи боргів та ін.

Проблемами використання векселів займалися такі науковці: Федосік І. М., Т. Руденко, С. Рум'янцева, Буй Т. Г., розробки яких були використані у дослідженні.

Вексель – цінний папір, який засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити після настання терміну визначену суму грошей власникові векселя [1].

Розглянемо приклади використання векселів у статтях балансу банками Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ.

Проаналізувавши фінансові звіти банків цієї групи, було виявлено, що сам вексель використовується лише трьома країнами, а саме: Албанією, Угорщиною та Україною. У цих трьох країнах вексель фігурує у статтях балансу у розділі "цінні папери на продаж".

У табл. 1 представлено використання векселів у Албанії [2].

Таблиця 1

Цінні папери на продаж (Албанія)

Рядок	Найменування статті	2007 рік, тис. дол. США	2008 рік, тис. дол. США	2009 рік, тис. дол. США	2010 рік, тис. дол. США
1	Федеральні казначейські векселі	439,42	39 772,11	38 037,51	1 463,14
2	Урядові зобов'язання	0,00	54 624,92	222 849,57	274 738,10
3	Усього	439,42	94 397,03	260 887,08	276 201,24

Таблиця 2

Аналіз цінних паперів на продаж (Албанія)

Рядок	Найменування статті	Питома вага 2007 рік, %	Питома вага 2008 рік, %	Питома вага 2009 рік, %	Питома вага 2010 рік, %	Абсолютна зміна 2010 / 2009, тис. дол. США	Відносна зміна 2010 / 2009, %
1	Федеральні казначейські векселі	100,00	42,13	14,58	0,53	-36 574,37	3,85
2	Урядові зобов'язання	0,00	57,87	85,42	99,47	51 888,53	123,28
3	Усього	100,00	100,00	100,00	100,00	15 314,16	105,87

Проаналізувавши отримані дані (табл. 2), можна зробити висновки, що до економічної кризи (за 2008 – 2009 роки) вексель використовувався найбільше та навіть у 2007 році склав 100 %, проте з настанням кризи він зменшувався, різниця між 2009 та 2010 роками склала 36 574,37 тис. дол. США.

Розглянемо використання векселів в Угорщині (табл. 3) [3].

Цінні папери на продаж (Угорщина)

Рядок	Найменування статті	2008 рік, тис. дол. США	2009 рік, тис. дол. США	2010 рік, тис. дол. США
1	Урядові зобов'язання	220	4 510	4 570
2	Федеральні казначейські векселі, випущені Урядом	3	5 800	1 810
3	Федеральні казначейські векселі, імітовані Центральним Банком	1 990	24 230	24 110
4	Інші коштовні папери, випущені суспільним сектором	18 910	15 690	12 710
5	Інші	0	3	0
6	Усього	21 123	50 233	43 200

Аналізуючи статті балансу Угорщини, можна бачити дещо іншу ситуацію. Вексель займає вагому ланку, особливо після економічної кризи, проте все ж таки економічна криза зменшила кількість використання векселів (табл. 4).

Таблиця 4

Аналіз цінних паперів на продаж (Угорщина)

Рядок	Найменування статті	Питома вага 2008 рік, %	Питома вага 2009 рік, %	Питома вага 2010 рік, %	Абсолютна зміна 2010 / 2009, тис. дол. США	Відносна зміна 2010 / 2009, %
1	Урядові зобов'язання	1,04	8,98	10,58	60,00	101,33
2	Векселі, випущені Урядом	0,01	11,55	4,19	-3 990,00	31,21
3	Векселі, імітовані ЦБ	9,42	48,24	55,81	-120,00	99,50
4	Інші коштовні папери, випущені суспільним сектором	89,52	31,23	29,42	-2 980	81,01
5	Інші	0	0,01	0	-3	0
6	Усього	100	100	100	-7 033	86

Стосовно України (табл. 5), то переважно використовуються державні облігації або ж акції [4].

Таблиця 5

Цінні папери на продаж (Україна)

Рядок	Найменування статті	2008 рік, тис. дол. США	2009 рік, тис. дол. США	2010 рік, тис. дол. США
1	Боргові цінні папери	107 468,5	133 517,35	690 033,81
1.1	Державні облігації	998 326,24	132 480,78	635 196,49
1.2	Облігації місцевих позик	0	0	52 676,64
1.3	Облігації підприємств	7 505,95	669,76	1 785,35
1.4	Векселя	822,17	366,81	375,33
2	Акції підприємств та інші ЦП з нефіксованим прибутком	2849,22	821,04	796,74
3	Резерв під знецінення ЦП у портфелі банку на продаж	-2244,83	-433,44	-879,65
4	Усього ЦП на продаж за мінусом резервів	1 114 727,25	267422,3	1 379 984,71

Проте, аналізуючи дані (табл. 6), можна спостерігати, що векселі займають лише декілька відсотків за всі три роки – не більше ніж 15 %, а після кризи взагалі склали 0,03 %, але все ж таки спостерігається зростання, про це свідчить відносна зміна за 2009 – 2010 роки, яка склала 102,32 %.

Таблиця 6

Аналіз цінних паперів на продаж (Україна)

Рядок	Найменування статті	Питома вага 2008 рік, %	Питома вага 2009 рік, %	Питома вага 2010 рік, %	Абсолютна зміна 2010 / 2009, тис. дол. США	Відносна зміна 2010 / 2009, %
-------	---------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	---	--

1	Боргові цінні папери	9,64	49,93	50,00	556 516,46	516,81
1.1	Державні облігації	89,56	49,54	46,03	502 715,71	479,46
1.2	Облігації місцевих позик	0,00	0,00	3,82	52 676,64	0
1.3	Облігації підприємств	0,67	0,25	0,13	1 115,59	266,57
1.4	Векселі	0,07	0,14	0,03	8,52	102,32
2	Акції підприємств та інші ЦП з нефіксованим прибутком	0,26	0,31	0,06	-24,30	97,04
3	Резерв під знецінення ЦП у портфелі банку на продаж	-0,20	-0,16	-0,06	-446,21	202,95
4	Усього ЦП на продаж за мінусом резервів	100,00	100,00	100,00	1 112 562,41	516,03

Таким чином, були представлені дані щодо використання векселів деякими країнами Європи.

Наук. керівн. Хмеленко О. В.

Література: 1. Федосік І. М. Вексель – крок виходу з кризи / Федосік І. М., Асеева А. О. // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – № 1(10). – 196 с. 2. Raiffeisen Bank Sh.a [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.raiffeisen.al/>. 3. Raiffeisen Bank Zrt [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.raiffeisen.hu/>. 4. Райффайзен Банк Аваль [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.aval.ua/>. 5. Руденко Т. Проблеми і перспективи розвитку вексельного обігу в Україні [Електронний ресурс] / Руденко Т. – Режим доступу : URL <http://ufin.com.ua>.